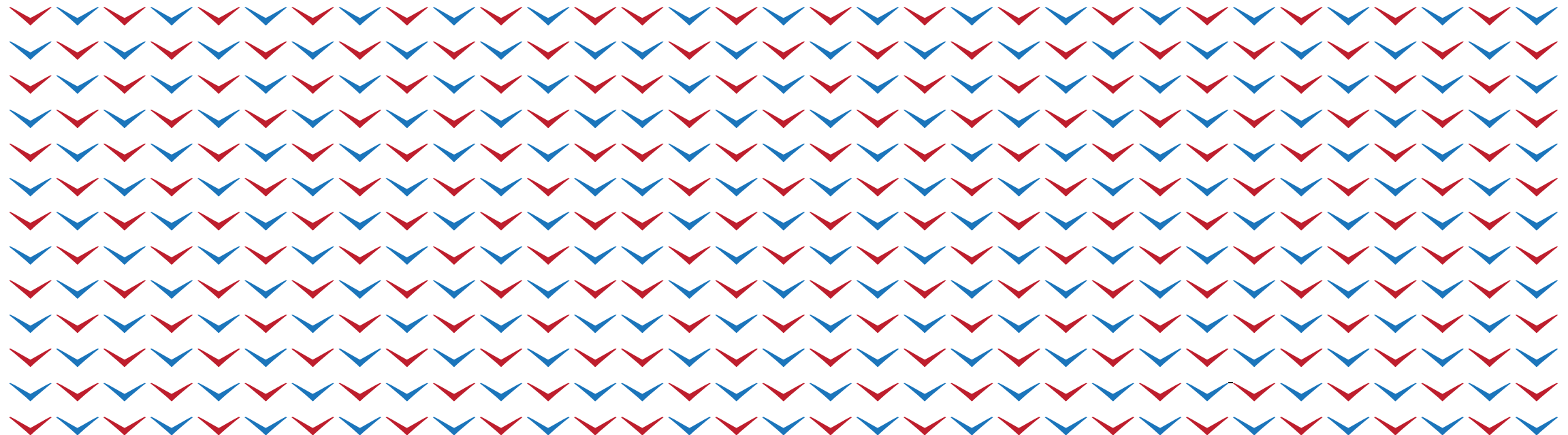
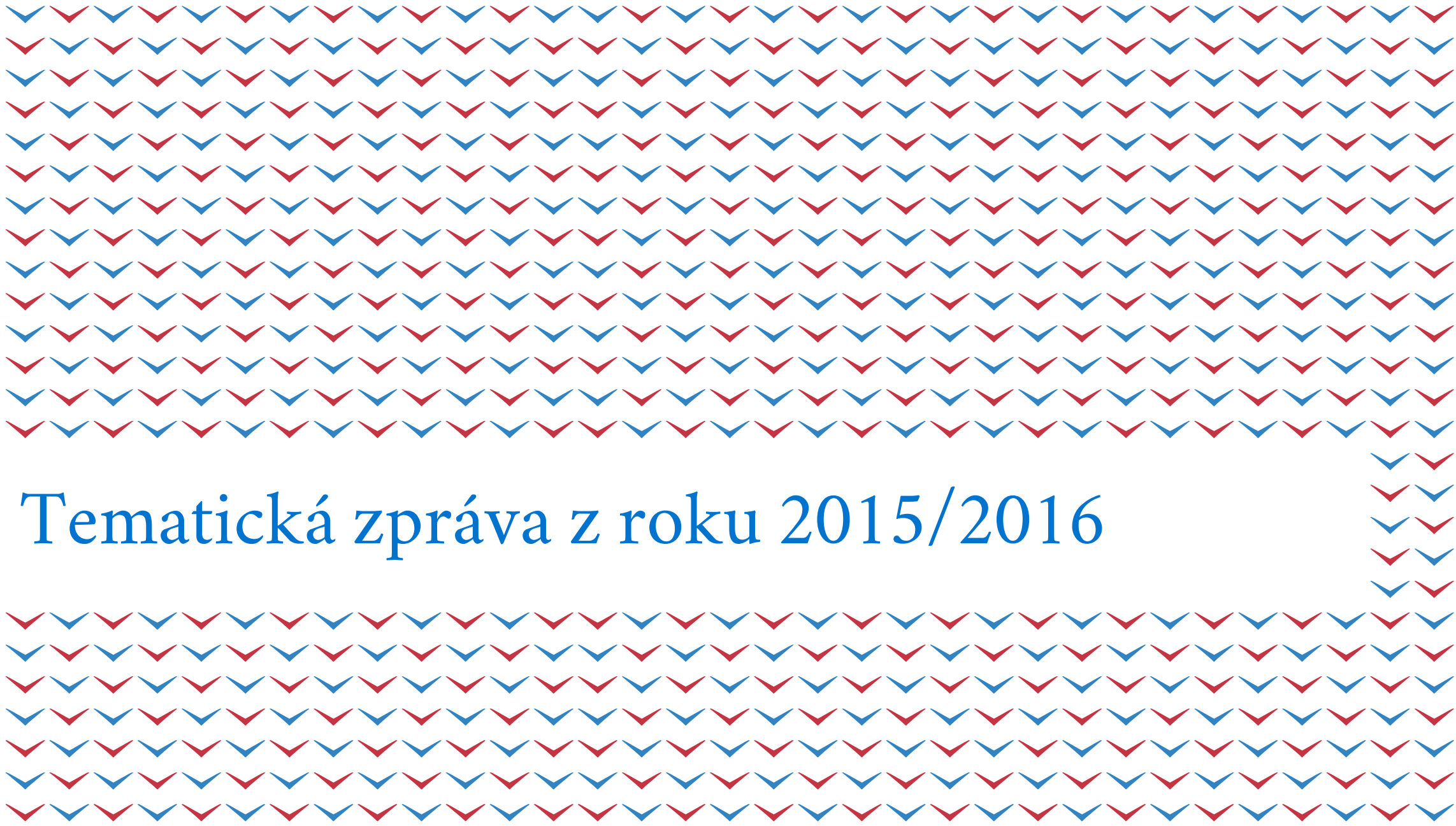

Možnosti podpory rozvoje každého dítěte v datech ČŠI

Ing. Dana Pražáková, Ph.D.

15. 5. 2018 | konference Fenomén nadaných dětí, Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR

A decorative border made of red and blue chevrons (V-shapes) pointing downwards, arranged in a grid pattern around the central text.

Tematická zpráva z roku 2015/2016

DOPORUČENÍ ČŠI

Vzdělávání nadaných, talentovaných a mimořádně nadaných dětí a žáků

Na všech stupních
vzdělávání **zaměřit**
pozornost škol na
identifikaci
nadaných
a mimořádně
nadaných, vzdělávat
pedagogy v oblasti
pedagogické
diagnostiky

Systematicky
využívat
metodická
doporučení
a obdobné
dokumenty
vydávané MŠMT

Provést **revizi**
nabízených **kurzů**
DVPP, informovat
školy o možnosti
využívání **šablon**
OP VVV
i k podpoře
nadaných

DOPORUČENÍ ČŠI

Vzdělávání žáků ve středních školách s pedagogickými obory vzdělání

**Zaměřit přípravu
žáků na oblast
vzdělávání
nadaných
a mimořádně
nadaných dětí**

V průběhu studia cíleně seznamovat žáky s významem ŠVP, jako otevřeného dokumentu, který reaguje na aktuální změny vycházející z potřeb školy.

V průběhu studia na
SŠ cíleně
**podporovat
komunikativní
dovednosti
budoucích
pedagogů**
v oblastech:

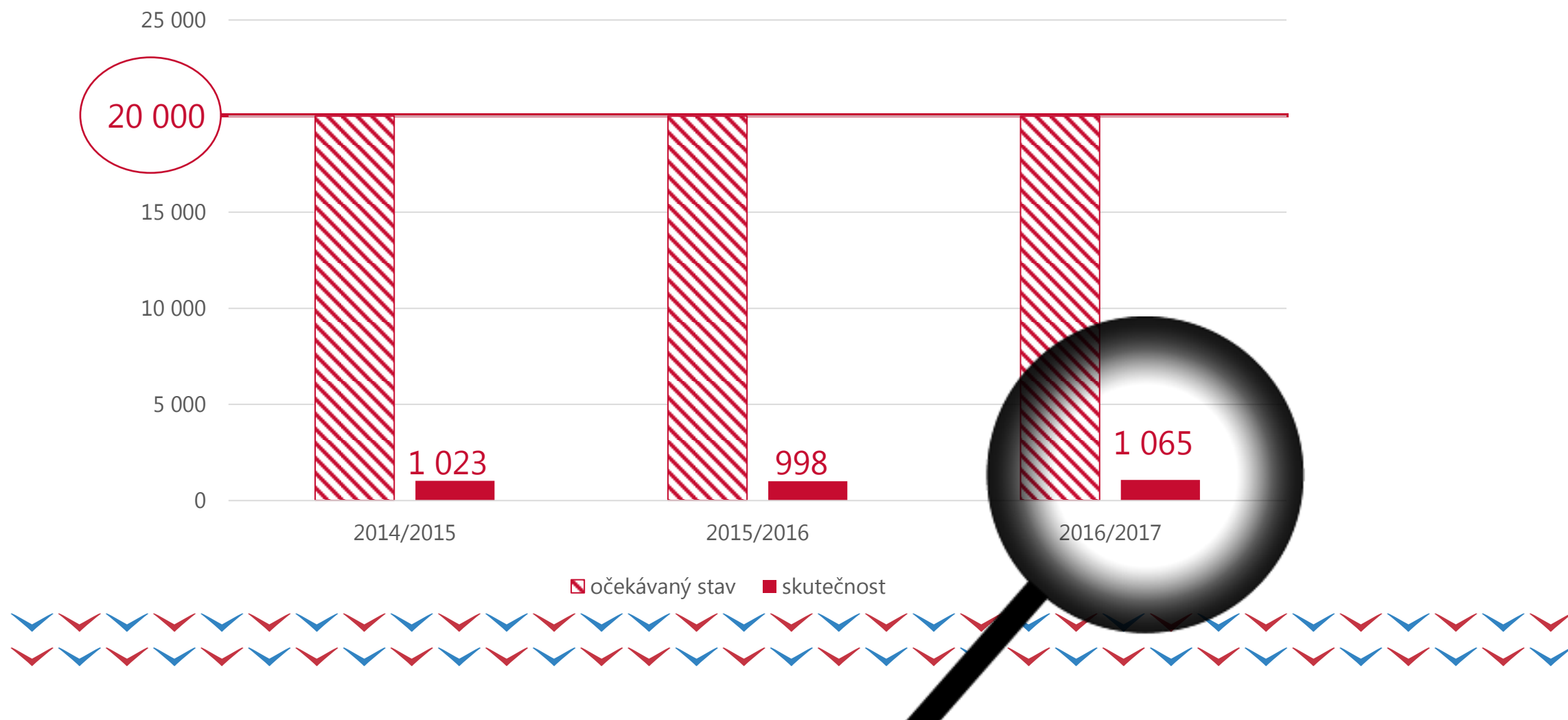
→ poskytování průběžné
zpětné vazby dětem
→ sebehodnocení dětí,
→ práce s hlasem
a spisovné vyjadřování

O pár let později

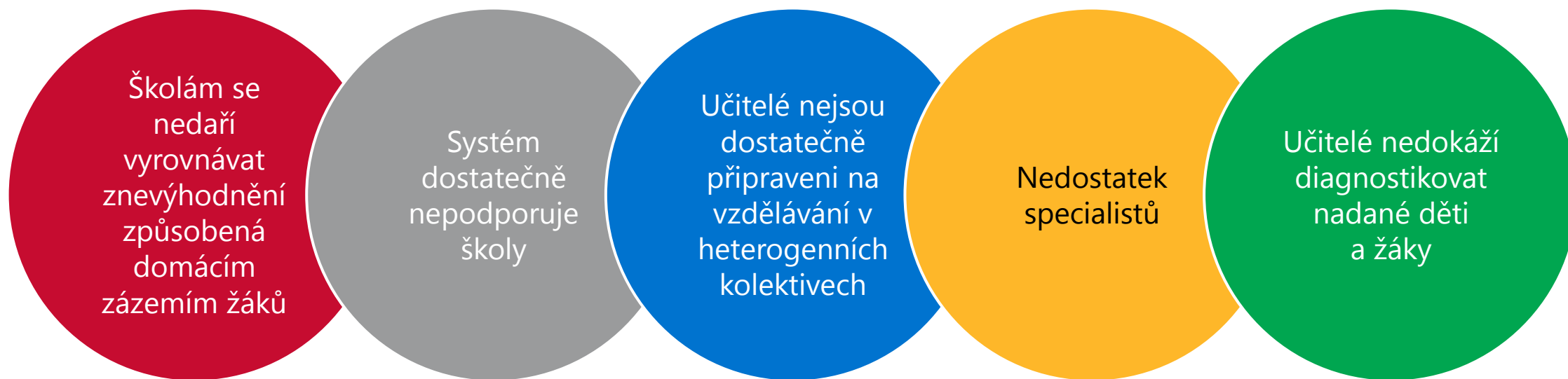
Problém má Česká republika zejména s diagnostikou nadaných a mimořádně nadaných dětí a žáků

Faktory ovlivňující vzdělávací výsledky

Český vzdělávací systém zatím neumožňuje využít potenciál každého dítěte

Dle zjištění ČŠI učitelky MŠ nadání či talent spíše nepodporují (občas doporučí rodičům návštěvu kroužků).
Lepší je situace v oblasti uměleckého nadání – ZUŠ si děti chodí objevovat

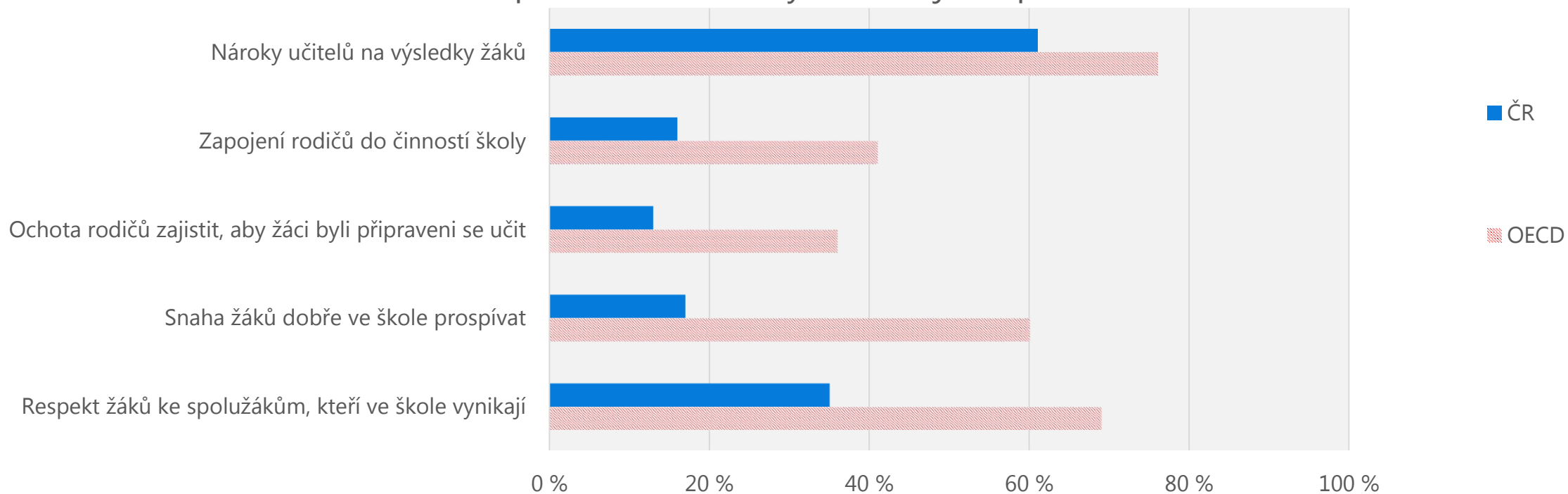

Sebedůvěra českých učitelů je ve srovnání
se zahraničím nízká

Ve spolupráci školy s rodiči a dovednosti motivovat žáky má ČR značné rezervy

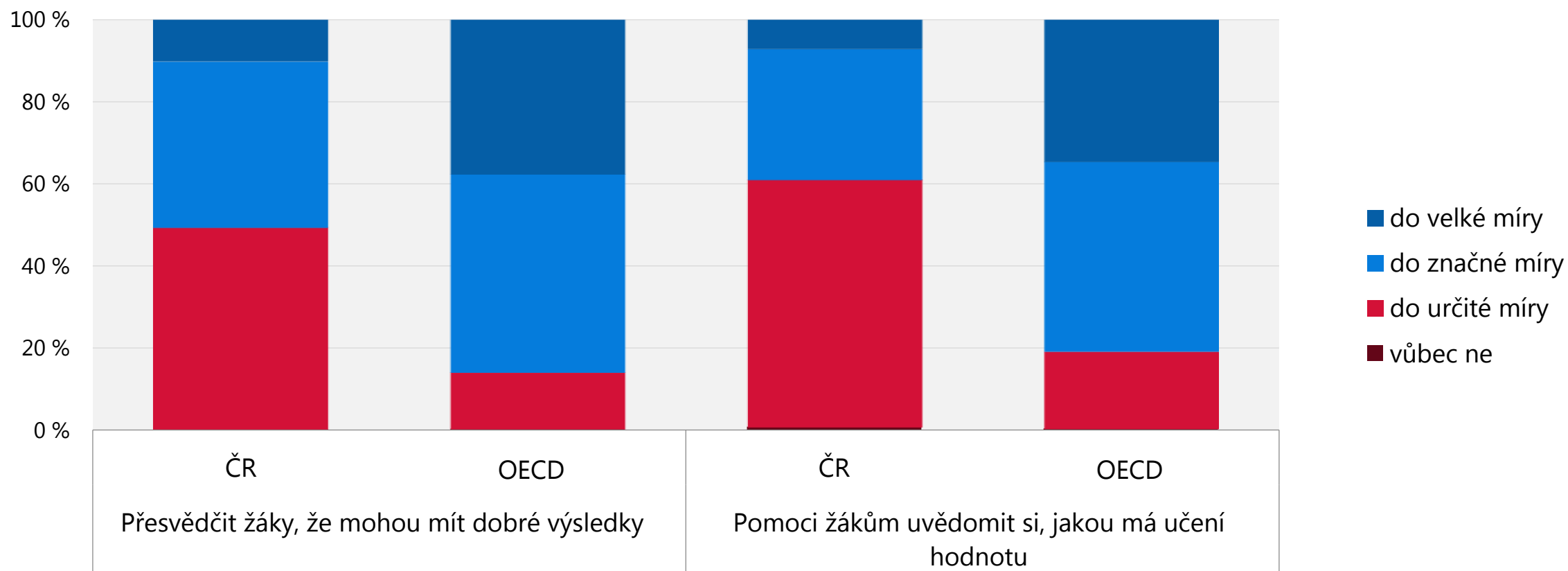
Podíl žáků navštěvujících školy s vysokou nebo velmi vysokou úrovní dílčích aspektů důrazu školy na studijní úspěch

Zdroj: Mezinárodní šetření PIRLS 2016

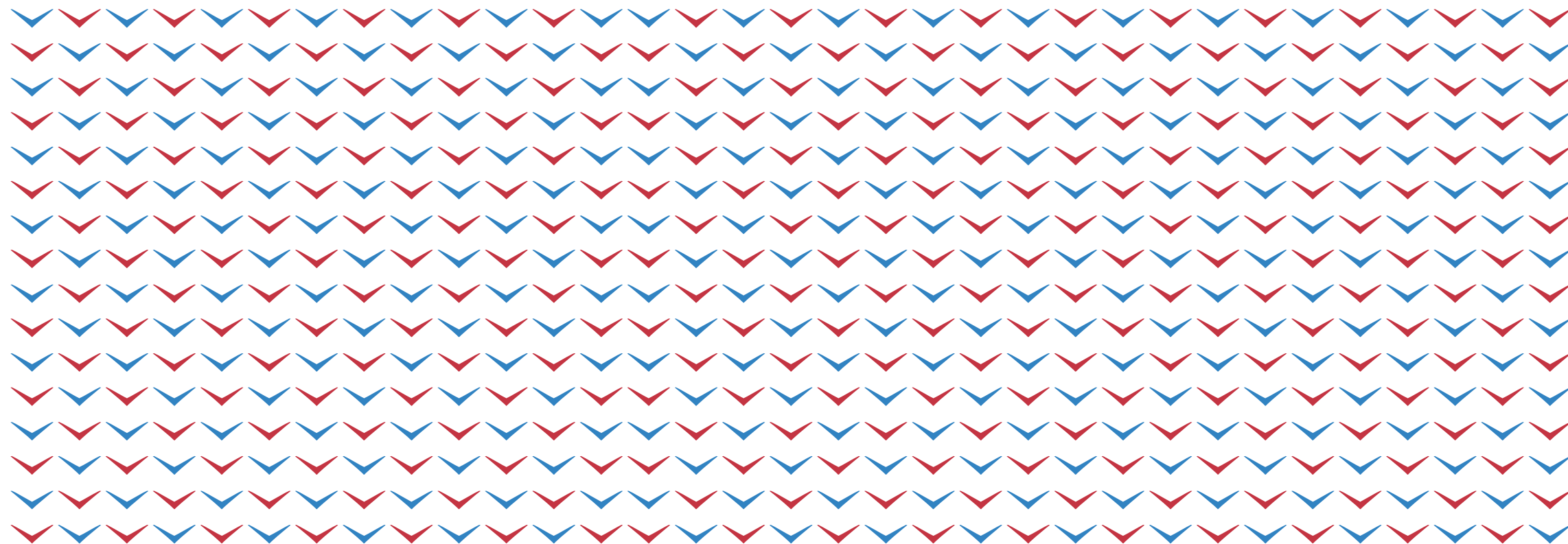

Jak si učitelé věří, že dokážou motivovat a zapojit žáky do výuky (1)

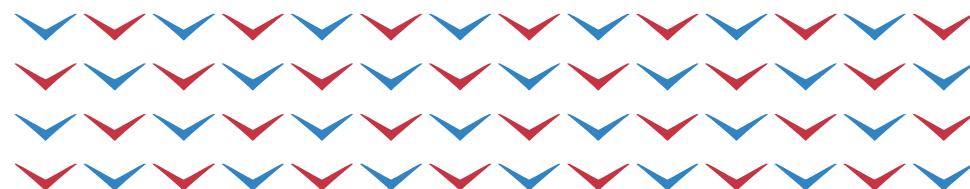

Zdroj: Mezinárodní šetření TALIS 2013

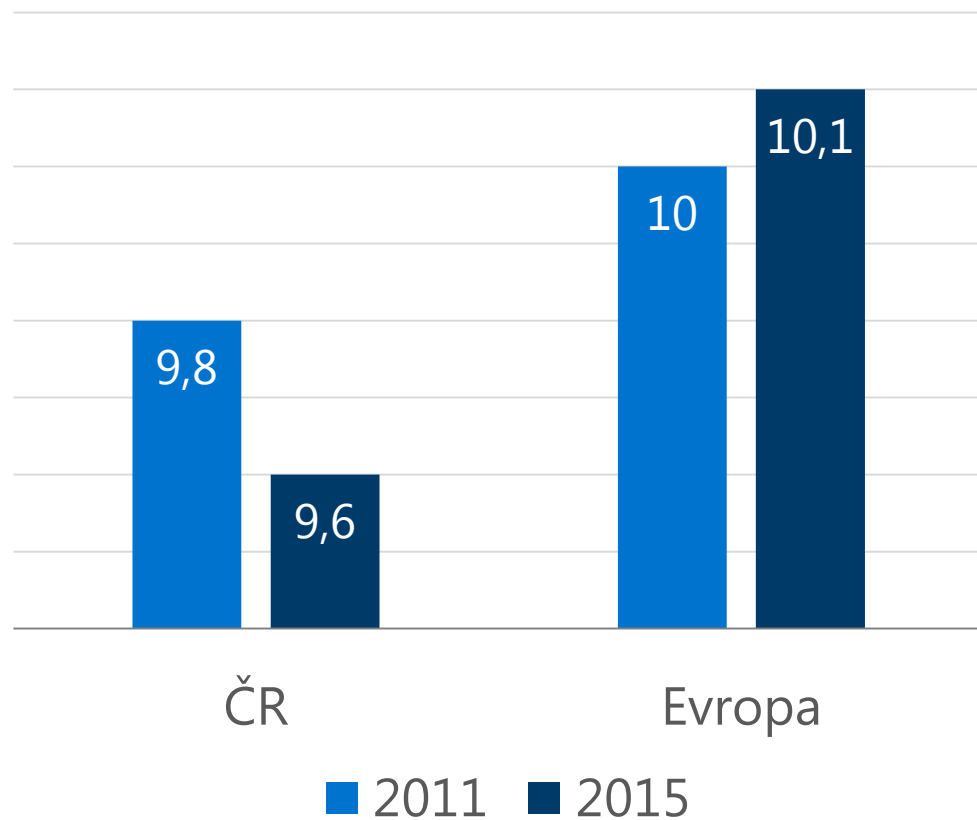

Pokud si učitelé nevěří

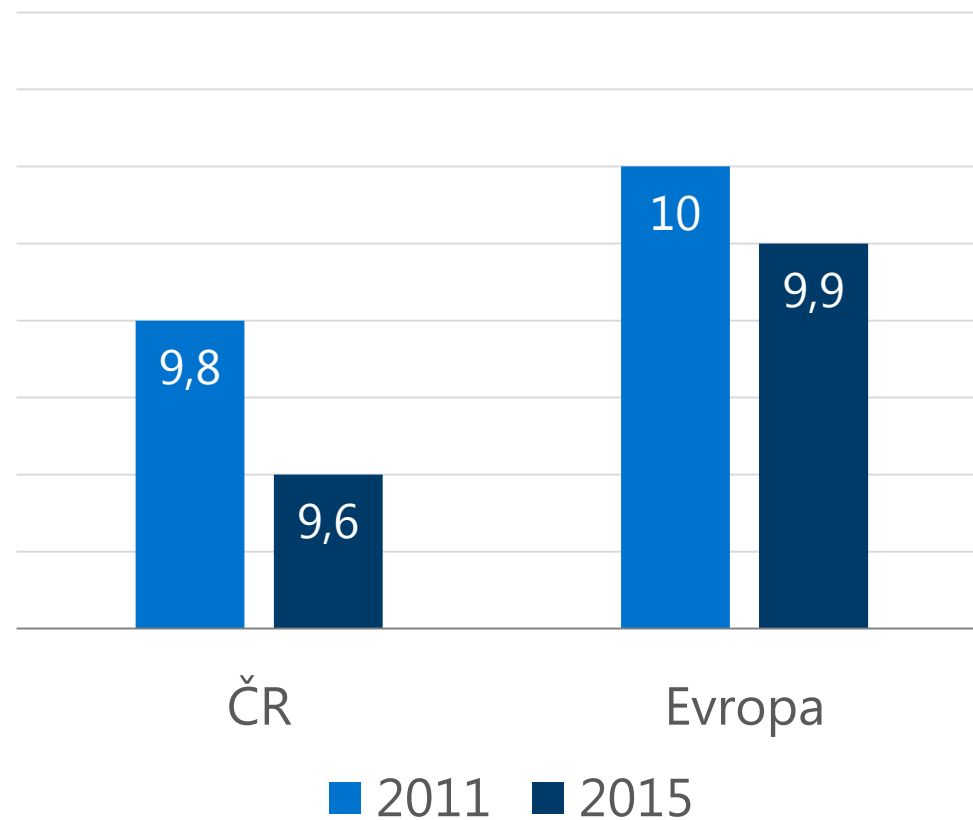

Sebejistota žáků v...

...matematice

...přírodovědě

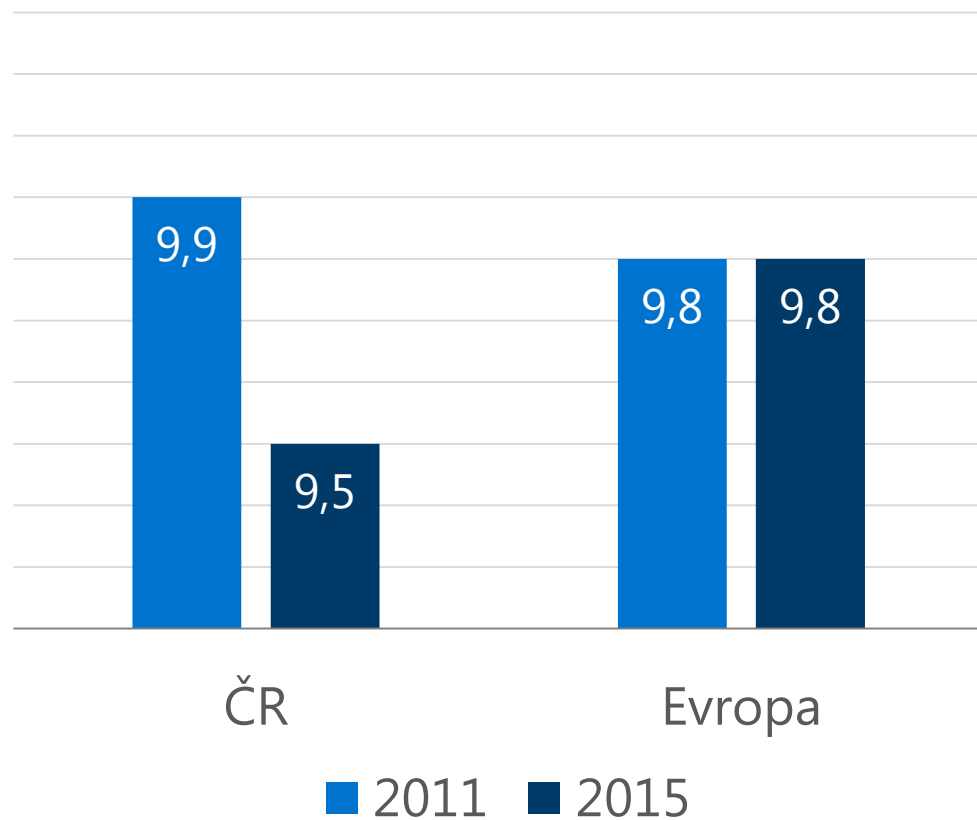

Zdroj: TIMSS

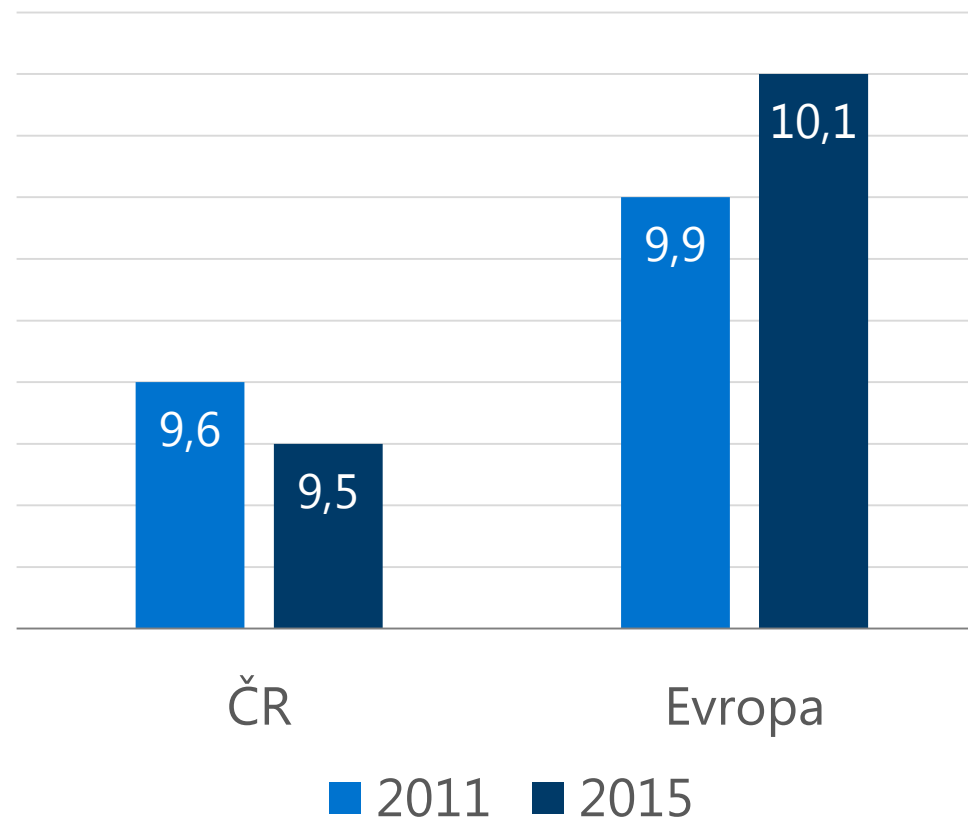

Rád se učím...

...matematiku

...přírodovědu

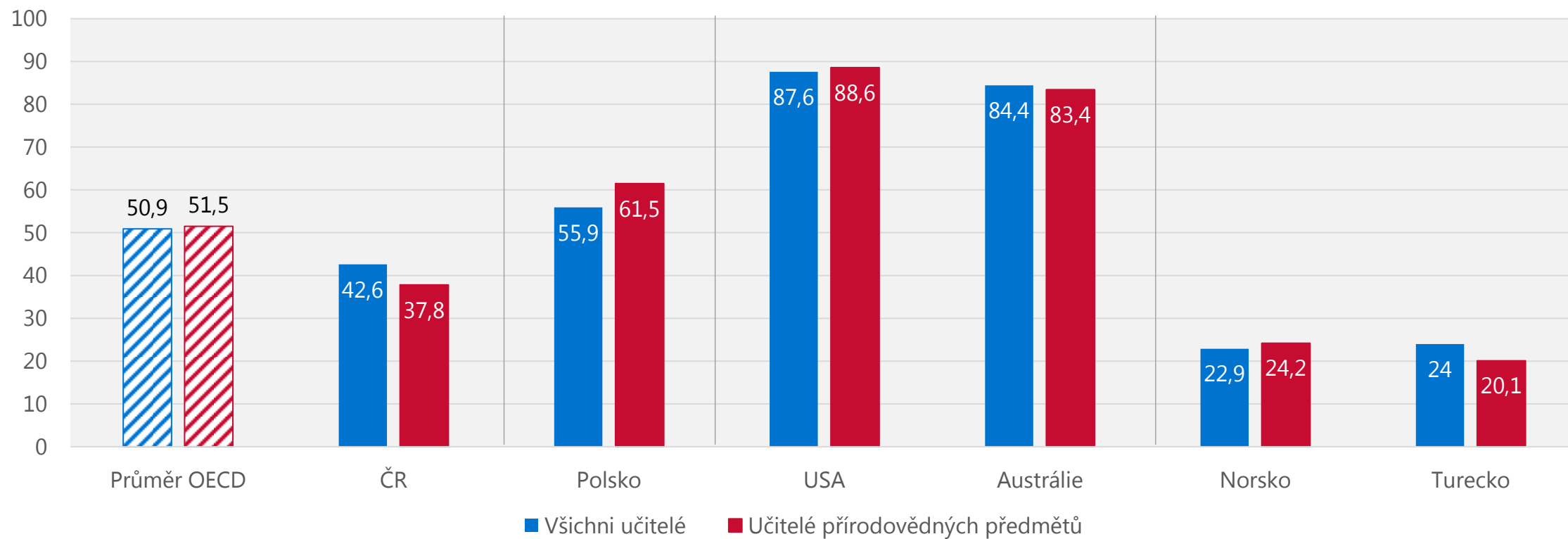
Zdroj: TIMSS

Účast v DVPP

Dle ředitelů škol

Procento učitelů, kteří se v posledních třech měsících účastnili dalšího profesní vzdělávání

OECD (2016), PISA 2015 Results (Volume II): Policies and Practices for Successful Schools | tab. II.6.17

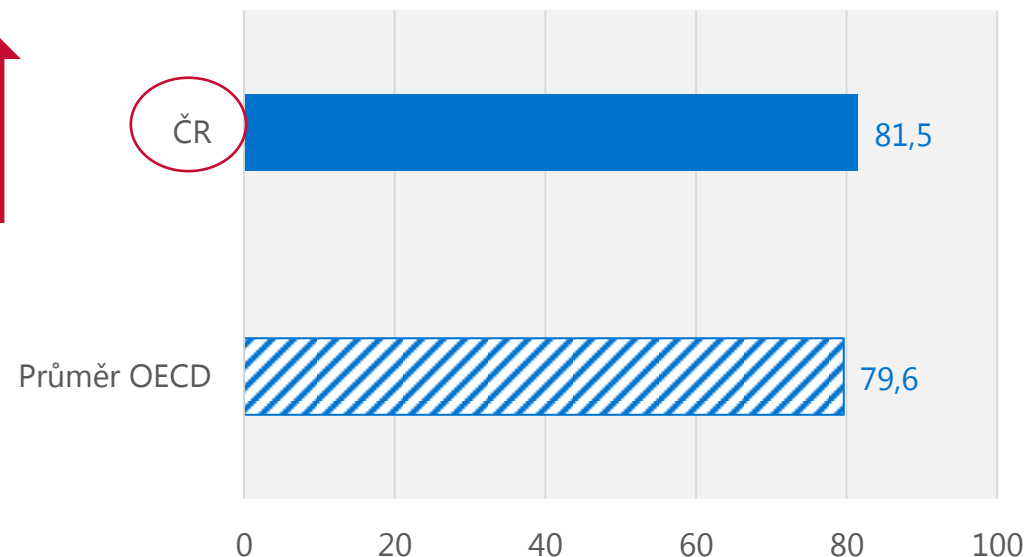
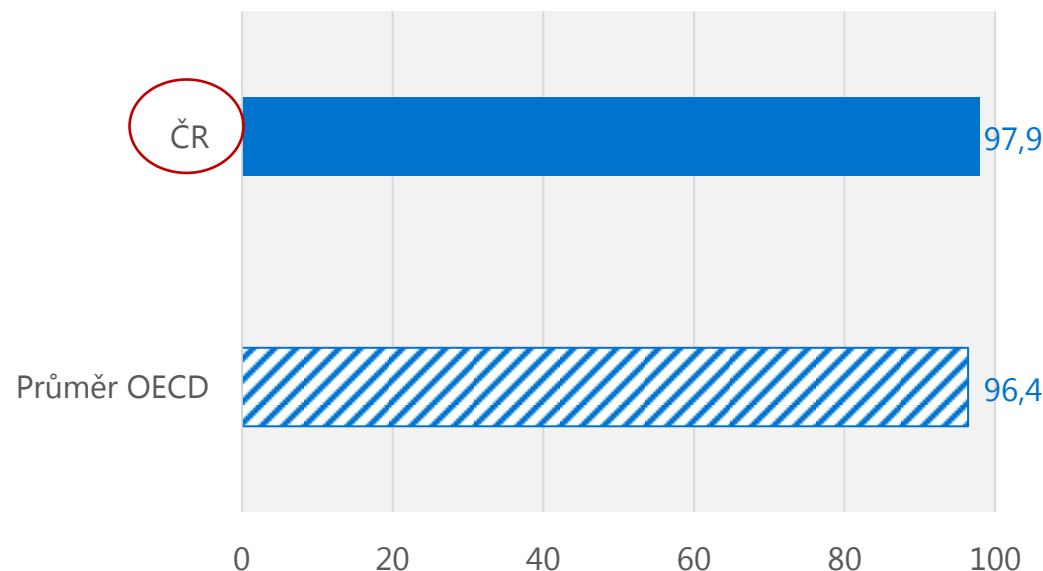
Další vzdělávání učitelů na pracovišti ⁽¹⁾

Dle ředitelů škol

Procento žáků ve školách, kde ředitelé uvedli existenci uvedených typů profesního rozvoje na pracovišti

Učitelé na naší škole spolupracují tak, že si navzájem vyměňují nápady a pomůcky pro výuku specifických kapitol kurikula

Naše škola zve odborníky, kteří provádějí kurzy DVPP

OECD (2016), PISA 2015 Results (Volume II): Policies and Practices for Successful Schools | tab. II.6.20

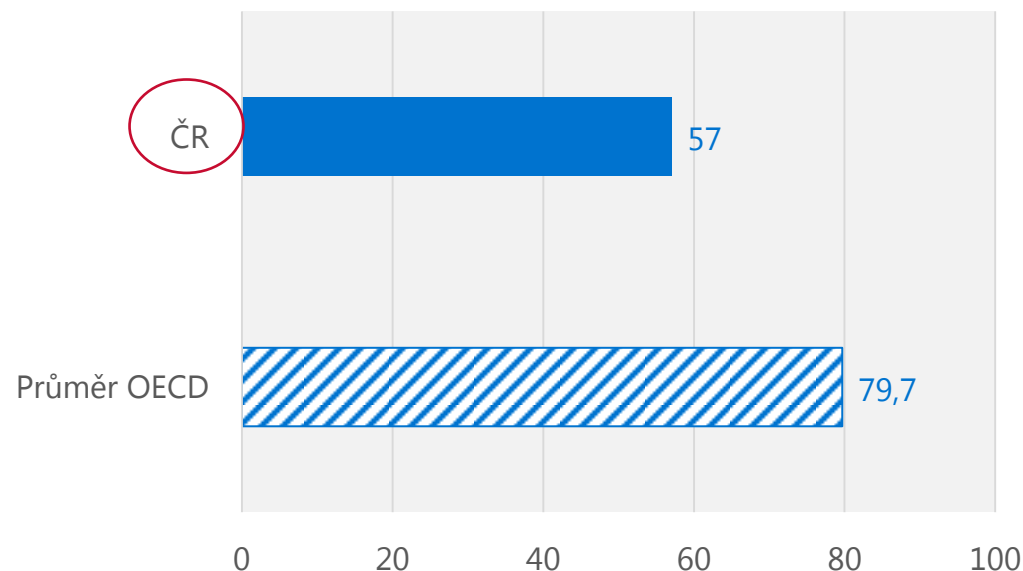

Další vzdělávání učitelů na pracovišti (2)

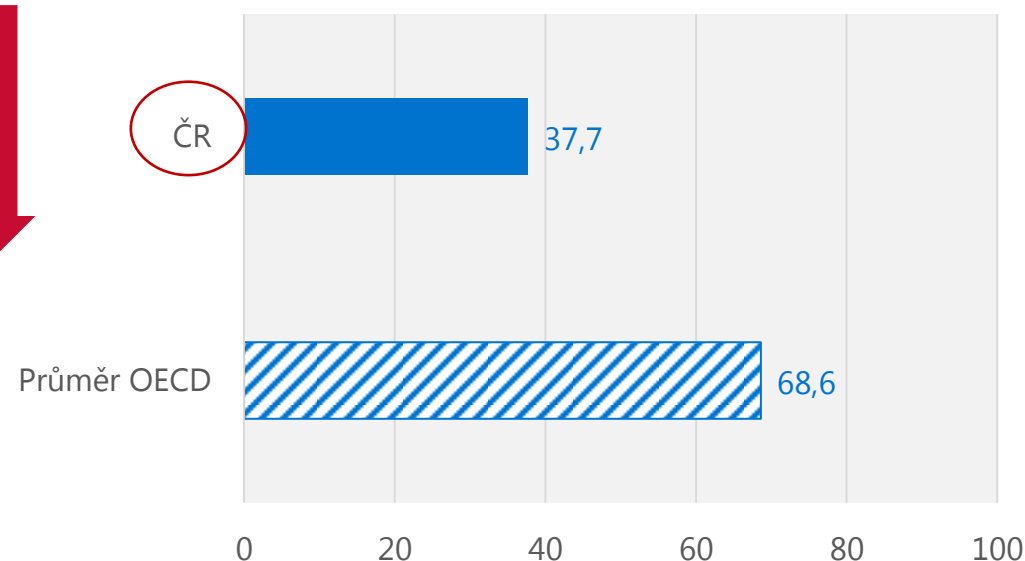
Dle ředitelů škol

Procento žáků ve školách, kde ředitelé uvedli existenci uvedených typů profesního rozvoje na pracovišti

Naše škola pořádá workshopy na specifické záležitosti, se kterými je třeba se ve škole vypořádat

Naše škola organizuje kurzy DVPP pro určité skupiny učitelů

OECD (2016), PISA 2015 Results (Volume II): Policies and Practices for Successful Schools | tab. II.6.20

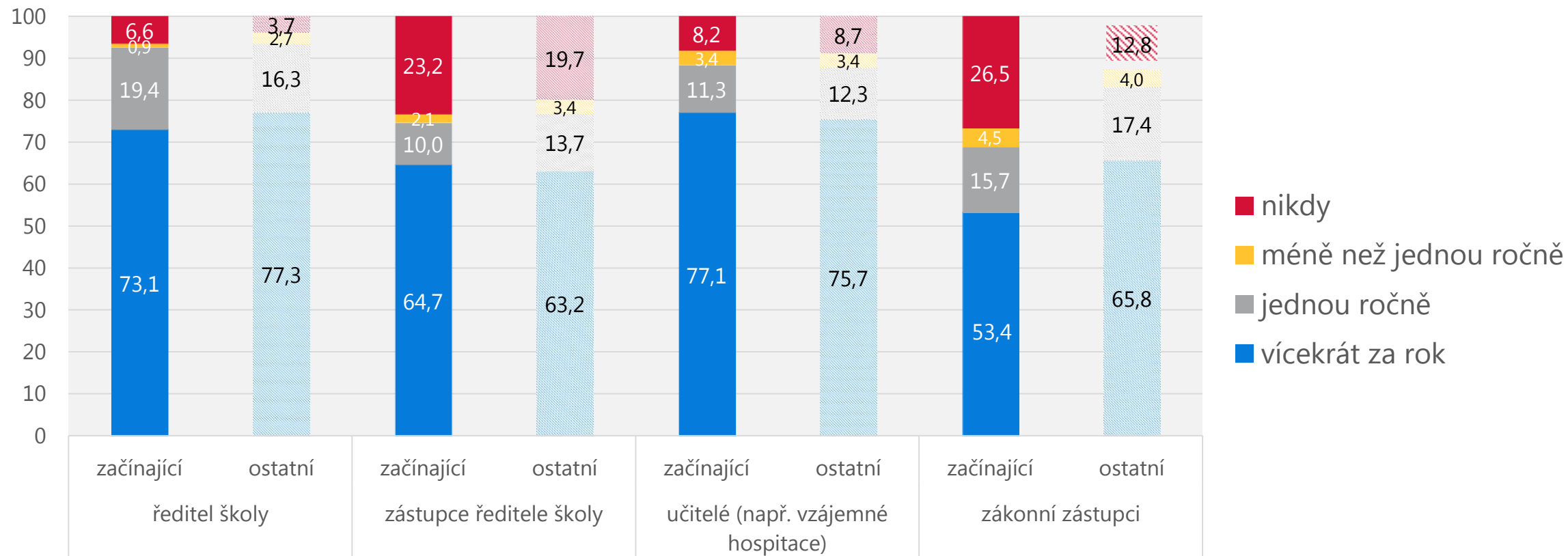
Ředitelé často nemají dostatek času na
profesní rozvoj a pedagogické vedení učitelů

Podpora učitelů v praxi je často jen formální a nesystémová

Kdo a jak často Vás hodnotí nebo Vám poskytuje zpětnou vazbu?

Podíl učitelů v předškolním vzdělávání (v %)

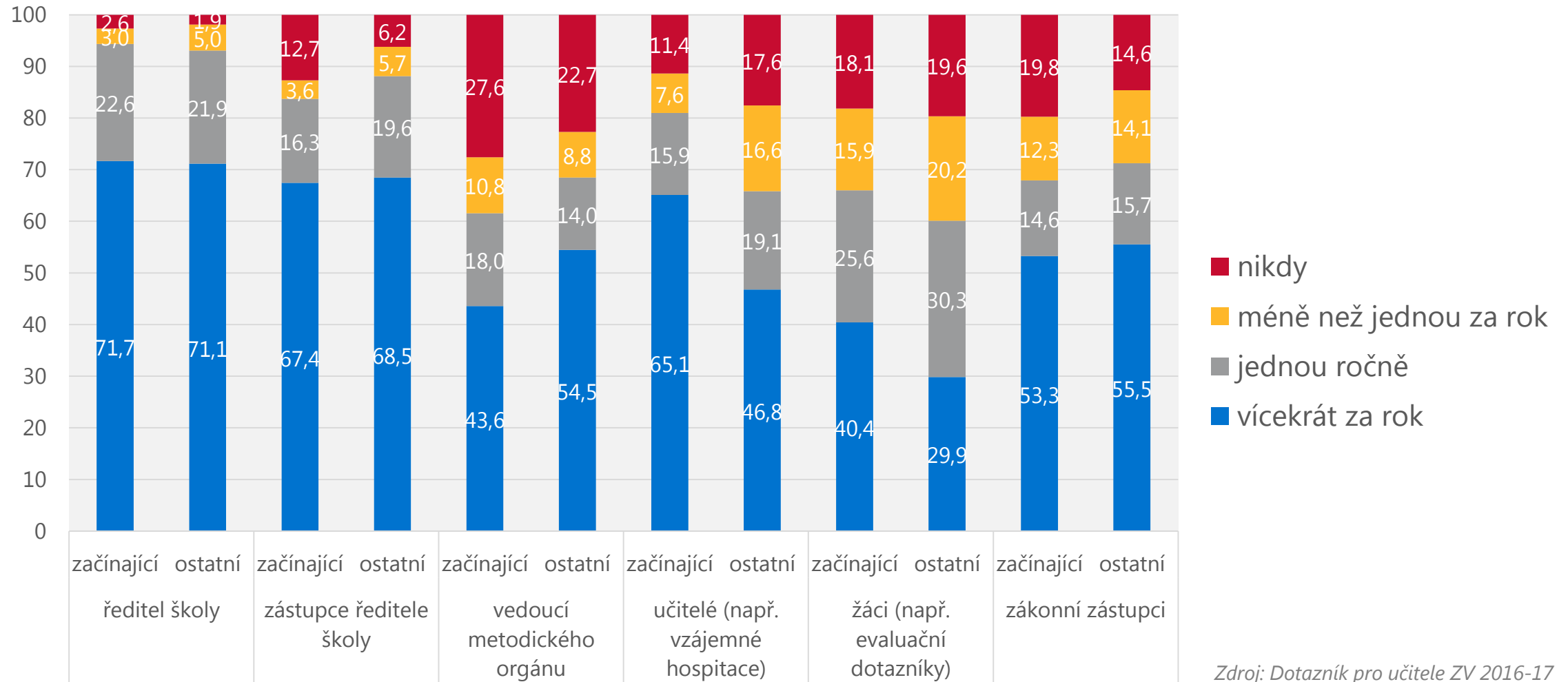

Zdroj: Dotazník pro učitele PV 2016-17

Kdo a jak často vás hodnotí nebo vám poskytuje zpětnou vazbu?

Podíl učitelů v základním vzdělávání (v %)

Zdroj: Dotazník pro učitele ZV 2016-17

Přetrvávají a prohlubují se rozdíly mezi 1. stupněm základních škol a ostatními stupni

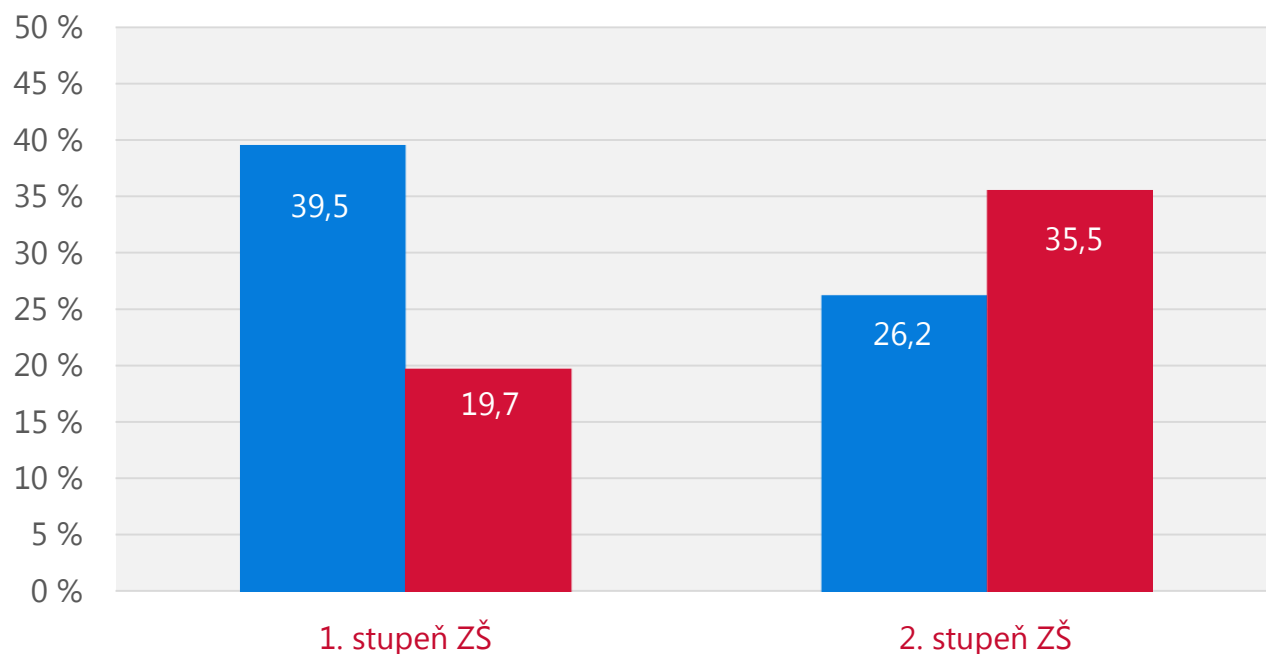
Nižší míra diskuzí
o metodách a formách
práce oproti 1. stupni
základních škol

Rozdílné metody
a formy práce

Aktivizující metody práce výrazně převažují na 1. stupni základních škol

Při srovnání 1. a 2. stupně byly zjištěny největší rozdíly ve využití aktivizujících metod

AKTIVIZUJÍCÍ METODY PRÁCE

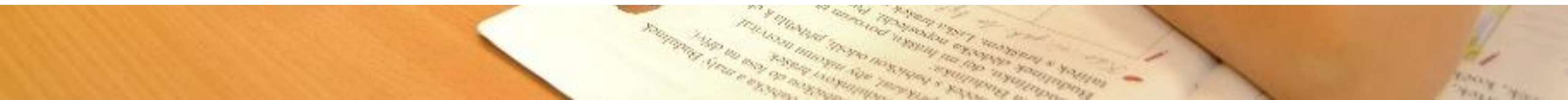
- > Diskusní
- > Řešení problémů
- > Situační, inscenační
- > Didaktické hry
- > Projektové metody
- > Zážitková pedagogika

Zdroj: Kvalita a efektivita vzdělávání a vzdělávací soustavy ve školním roce 2016/2017 / ČŠI, prosinec 2017

Způsoby poskytování zpětné vazby nejsou
pro žáky dostatečně motivující

V sekundárních analýzách propojujeme
data z národních i mezinárodních zdrojů

Výsledkům žáků prospívá, když mají na 1. stupni učitele se specializací na přírodovědu či matematiku

- Sekundární analýzy propojily výsledky z mezinárodního šetření TIMSS 2015 a výsledky z národního zjišťování a komplexní i inspekční činnosti

Co charakterizovalo méně úspěšné třídy?

PŘEVAŽOVALA FRONTÁLNÍ VÝUKA

Nižší míra zapojení:

Učebních pomůcek a technik

Činností pro samostatný přístup žáků

Motivačních a aktivizujících metod výuky

Zdroj: TIMSS 2015 a TIMSS 2011

Co charakterizovalo úspěšné třídy?

NEUČILO SE POUZE FRONTÁLNĚ

Využívaly se:

Skupinové práce

Učební pomůcky a techniky

Experimenty a simulace

Byla poskytována okamžitá
zpětná vazba pro zvýšení
motivace žáků

Zdroj: Mezinárodní šetření TIMSS 2015 a TIMSS 2011

Jaké výukové metody ovlivňují výsledky žáků?

Využívání výukových metod v přírodovědných hodinách:

Diskuse nad přírodovědnými otázkami

Praktické pokusy

Badatelsky orientované učení

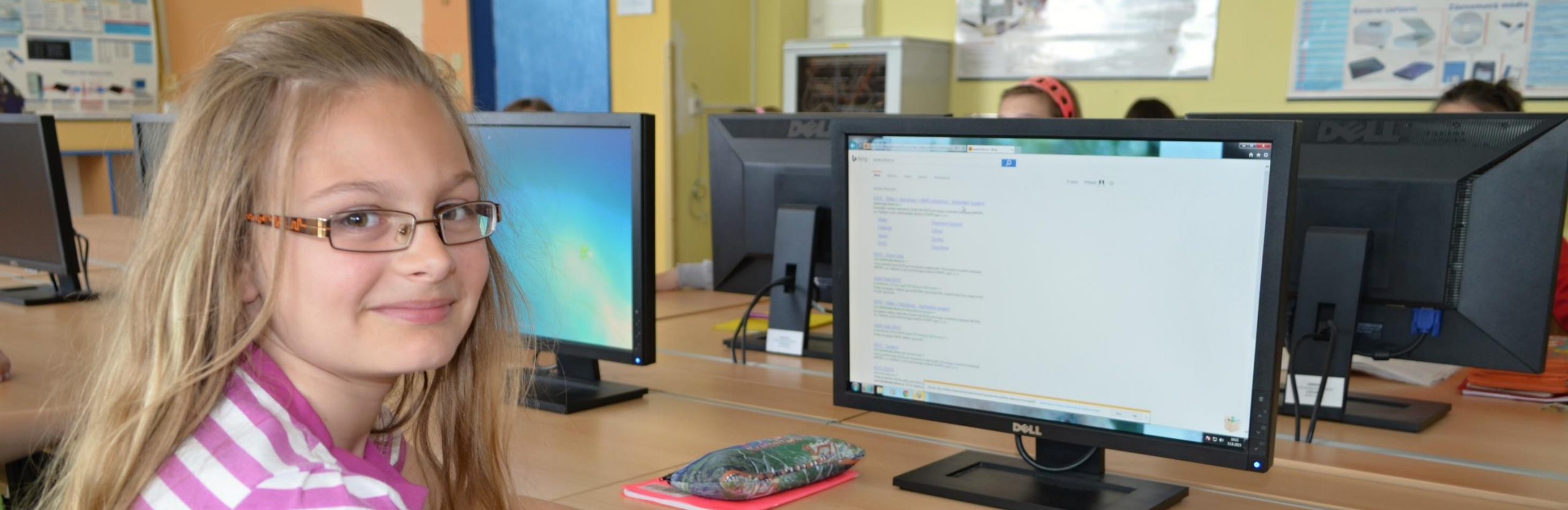

Dívky nemají horší výsledky
oproti chlapcům

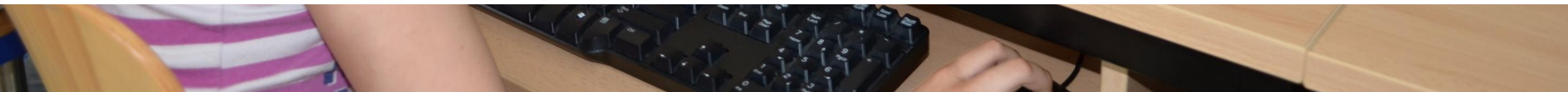
Tam, kde se tyto metody výuky neaplikují, mají dívky horší výsledky z přírodovědné gramotnosti.

Sekundární analýza PISA 2015 (Školní charakteristiky ve světle výukových metod a využití ICT) | ČŠI, březen 2018.

Využívání ICT ve výuce může pozitivně
ovlivnit výsledky žáků

Česká republika má stále rezervy v práci s textem a podpoře čtenářské gramotnosti napříč předměty

➤ Nejsou dostatečně procvičovány následující dovednosti:

Porovnávání
přečteného textu
s jinými texty

Předvídání,
odhadování děje

Popsání stylu
nebo uspořádání
přečteného textu

Určení postoje
nebo záměru
autora

➤ Téměř dvakrát méně často oproti mezinárodnímu průměru v české škole učitel předčítá žákům nahlas

➤ Nedostatečně se využívá tiché čtení

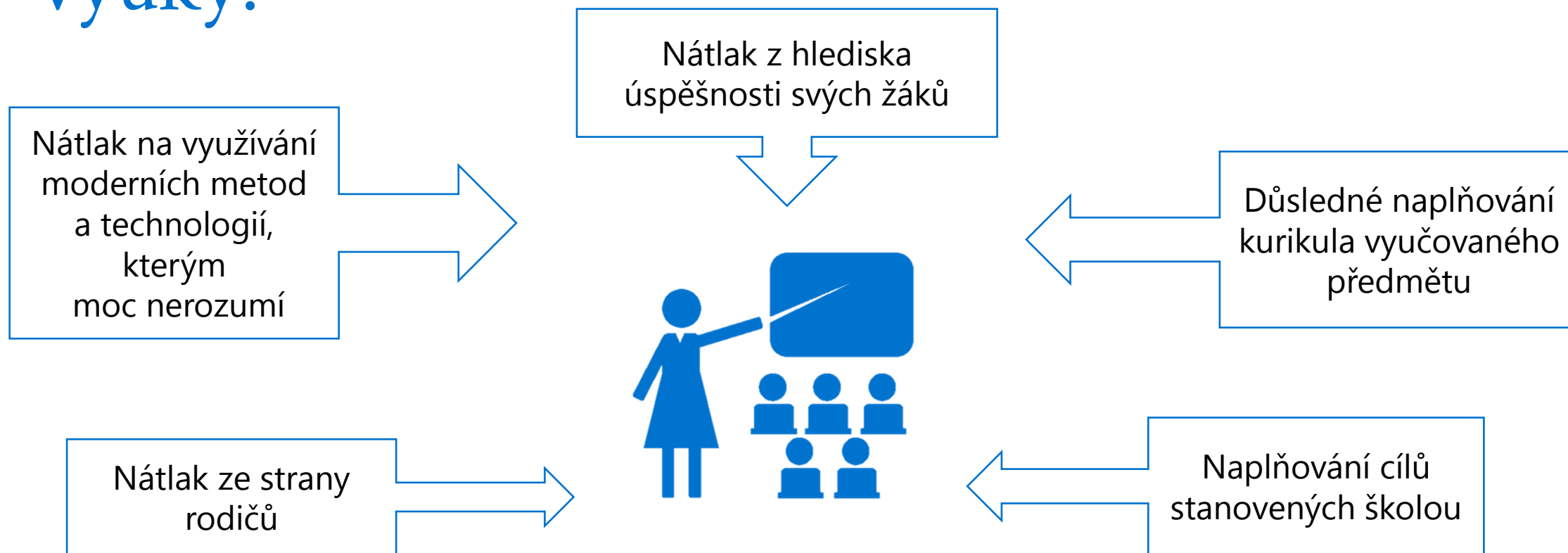

Různé výukové metody stejně jako různé styly učení mohou produkovat různé výsledky

Jaká je motivace učitelů k direktivnímu způsobu výuky?

Sekundární analýza PISA 2015 (Školní charakteristiky ve světle výukových metod a využití ICT) | ČŠI, březen 2018.

Úskalí direktivního způsobu výuky

Nižší motivace učitelů k práci a k učení

Zhoršení vzájemných vztahů
mezi učitelem a žáky

Ztráta osobní motivace k dalšímu učení
na straně žáků

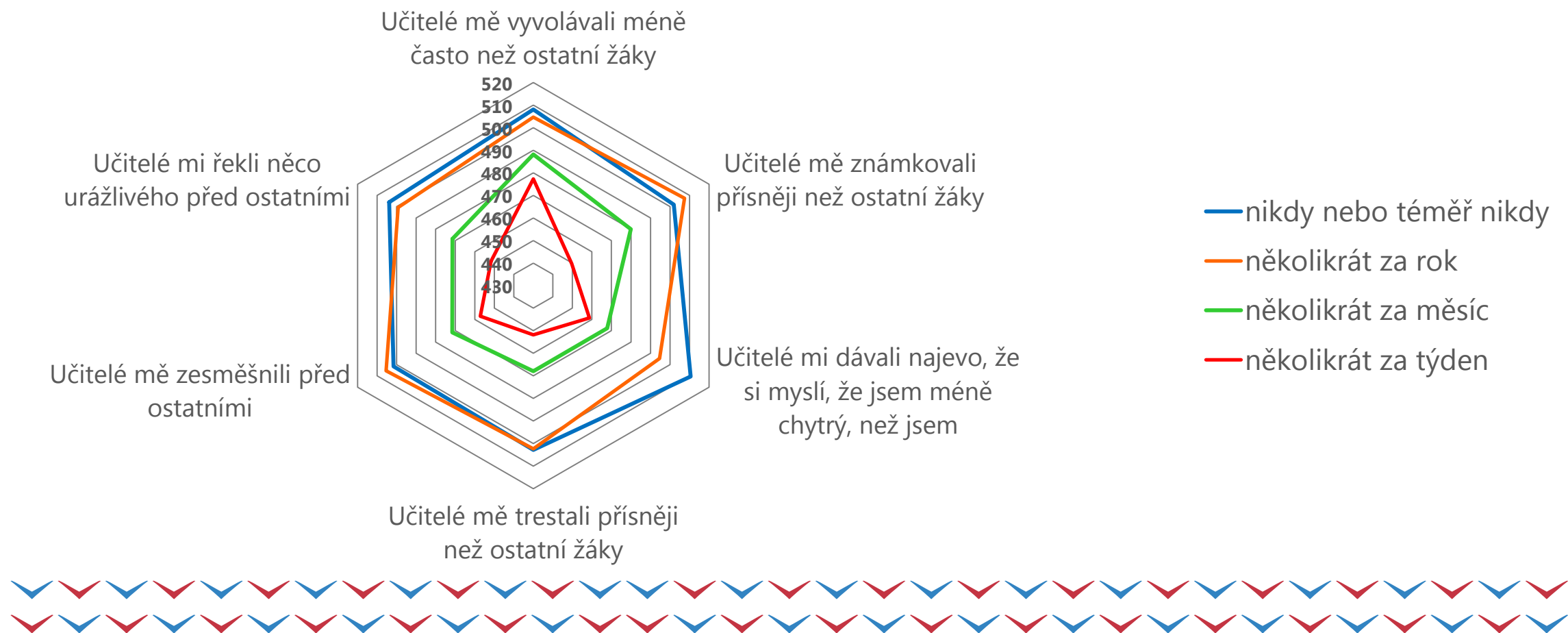

Schopnosti učitelů a přístup k žákům

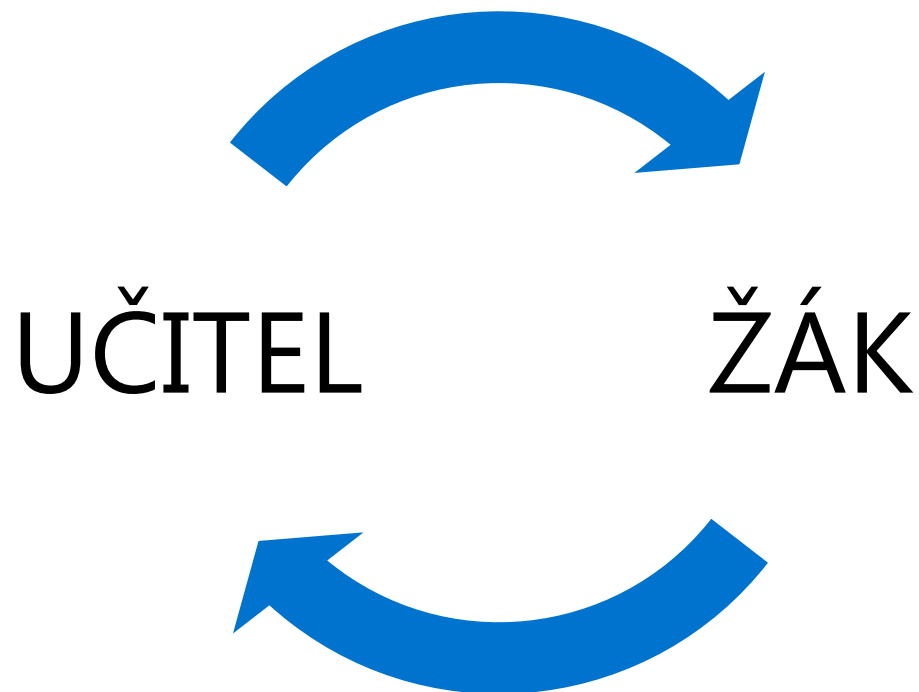

Jak žáci vnímají chování učitelů

**Dosažené skóre žáků v testech matematické gramotnosti
dle vnímání chování učitelů během posledního roku**

Chování učitelů vůči žákům

Subjektivní vnímání žáka toho, jak se chovají učitelé vůči žákům, ovlivňuje například motivaci a sebedůvěru žáků ve výuce daného předmětu.

Sekundární analýza PISA 2015 (Školní charakteristiky ve světle výukových metod a využití ICT) | ČŠI, březen 2018.

Kognitivní rozvoj dětí je důležitý.
Cíle předškolního a základního vzdělávání jsou však mnohem širší.

Děkuji za pozornost

Ing. Dana Pražáková, Ph.D.
kancelář ústředního školního inspektora

 dana.prazakoval@csicr.cz

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE
Fráni Šrámka 37, 150 21 Praha 5

 posta@csicr.cz

